

Kazanım:8.3.1. Millî Mücadele Dönemi'nde Batı Cephesi'nde meydana gelen gelişmeleri kavrar.

1. Yunanistan 19. Yüzyıl başlarında Rusya, İngiltere ve Fransa'nın desteğiyle bağımsızlığını kazanmış ve Batı Anadolu'yu da Osmanlı Devleti'nden koparmaya çalışmıştır. Paris Barış Konferansı'nda alınan karar doğrultusunda İzmir ve çevresi işgal edilmiştir. Halk işgallere karşı Müdafaa-i Hukuk cemiyetleri kurarak ve Kuvayimillîye güçleri etrafında toplanarak direnişe başlamıştır. Düşmana karşı cesurca mücadele ortaya konmasına karşın, Kuvayimillîye birlikleri düzenli ordular karşısında yetersiz kalmıştır.

Yalnızca yukarıdaki bilgiler değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

- A) Yunanlılar büyük devletlerin desteğini almıştır.
- B) İzmir'in işgali vatanseverlik ve bağımsızlık duygularını harekete geçirmiştir.
- C) Kuvayimillîye birliklerinin gücü sınırlıdır.
- D) Konferansın İzmir kararı İtalya'yı memnun etmemiştir.

2. Birinci İnönü Zaferi, yeni kurulan düzenli ordunun ilk askeri başarısı oldu. Albay İsmet Bey general rütbesine yükseltildi. Halkın TBMM'ye olan güveni ve umutları çoğalırken düzenli orduya katılım arttı. Bu ortamda Çerkez Ethem İsyanı bastırıldı. 20 Ocak 1921'de TBMM Teşkilat-ı Esasiye Kanununu (1921 Anayasası) ve 12 Mart 1921'de İstiklal Marşı'nı milli marşımız olarak kabul etti.

Açıklamaya göre I. İnönü Zaferi'nin sonuçlarıyla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Zafer sonucu iç kamuoyunu rahatlatan gelişmeler olmuştur.
- B) TBMM'nin Anadolu'daki otoritesini güçlendiren gelişmeler olmuştur.
- C) Uluslararası alanda etkili sonuçlar doğurmuştur.
- D) Hukuksal alanda gelişmeler yaşanmıştır.

3. I. İnönü Zaferi'nin bazı sonuçları aşağıda verilmiştir.

I	TBMM Londra Konferansı'na davet edildi.
II	Rusya ile Moskova Anlaşması imzalandı.
III	1921 Anayasa'sı kabul edildi.
IV	Afganistan ile dostluk anlaşması imzalandı.
V	Çerkez Ethem İsyanı bastırıldı.

Hangileri TBMM'nin uluslararası alandaki diplomatik kazanımlarına örnek verilebilir?

- A) I-II-IV
- B) I-III-IV
- C) I-II-V
- D) II-III-IV

4. Kurtuluş Savaşı'nda İtalyanlara karşı cephe açılmadı. İtalyanlar işgal ettikleri Antalya ve çevresindeki halkla iyi geçindi. Halkın yaşamına müdahale etmediler. Yol ve hastane yaptırarak halkın üzerinde olumlu etki yaratmaya çalıştılar. İkinci İnönü Zaferi'nden sonra çekilmeye başlayan İtalyanlar Sakarya Zaferi neticesinde Anadolu'yu tamamen terk ettiler. Anadolu'dan çekilirken silah ve cephanenin bir kısmını TBMM'ye bıraktılar. İtilaf Devletleri ile yapılan diplomatik görüşmelerde zaman zaman Türkiye'nin yanında yer aldılar.

Buna göre hangisi yukarıdaki açıklamalara ters düşer?

- A) TBMM İtalyanlardan para karşılığı bol miktarda cephane almıştır.
- B) Batı Cephesi'nde elde edilen başarılar İtalyanların çekilmesinde etkili olmuştur.
- C) İtilaf Devletleri ile İtalya arasında fikir ayrılıkları vardır.
- D) Düzenli ordu ile İtalya arasında silahlı çatışma yaşanmamıştır.

5. I. İnönü Zaferi'nin ardından imzalanan Moskova Anlaşması'na göre;

- I. Bir tarafın tanımadığı bir anlaşmayı diğer taraf kabul etmeyecektir,
- II. Osmanlı ile Çarlık Rusya arasında imzalanan anlaşmalar geçersiz olacaktır.
- III. Rusya Batum'un Gürcistan'da kalması şartıyla Misak-ı Milli'yi kabul edecektir,

Anlaşmanın maddeleri ve seçenekler eşleştirilirse hangi seçenek dışta kalır?

- A) Her iki devlet yeni yönetimler olduğunu kabul etmiş ve kendinden önceki devletleri yok saymıştır.
- B) TBMM'yi tanıyan ilk devlet Rusya olmuştur.
- C) Rusya Sevr'in geçersizliğini kabul etmiştir.
- D) Misak-ı Milli'den taviz verilmiştir.

6. I. İnönü Zaferi İtilaf Devletlerini huzursuz etti. Fransızlar güneyde beklemedikleri bir direnişle karşılaştı. İtalyanlar ise Anadolu'nun paylaşımından memnun değillerdi. Tüm bu sebepler Sevr Anlaşması'nın yeniden gözden geçirilmesi zorunluluğunu doğurdu. Bu amaçla Londra'da bir konferans düzenlediler. Konferansa Osmanlı Hükümeti ile TBMM Hükümeti'ni birlikte çağırdılar. İtilaf Devletleri'nin amacı iki hükümet arasındaki anlaşmazlıktan yararlanıp istedikleri kararların alınmasını sağlamaktı. Söz hakkı Türk heyetine geldiğinde İstanbul Hükümeti temsilcisi Tevfik Paşa, "söz milletin asıl vekillerine aittir." diyerek Anadolu Heyeti'ne söz verilmesini istedi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları vardır.
- B) İtilaf Devletleri Türk tarafını çıkmaza sokmayı planlamıştır.
- C) Türk halkının gerçek temsilcisinin TBMM olduğu kanıtlanmıştır.
- D) Konferans bir sonuca ulaşılmadan dağılmıştır.

7.

"Yoksul ve zayıf Türk ordusunun, isyan ile savaş arasında ezileceğini sananlar ya da ümit edenler az değildir.

Fidan halindeki ordu, canını dişine takarak, Yunanlıları püskürtür, sonra da ordu ile çatışmaya yeltenen asi Ethem'in kuvvetleri ezip dağıtır. Yoktan var edilmiş ordunun hıyanete ve düşmana karşı kazandığı bu ikiz başarının iç ve dış etkisi çok büyük olur. İsyanlar son bulur. Halkın orduya ve Meclis'e desteği artar. Milli iktidar daha da güçlenir. Ankara'da aylardır süren tartışmalar son bulur ve Meclis, anayasa tasarısını kabul eder. Tasarıdaki bir hüküm doğrudan rejimle ilgilidir, saltanatçıları ve halifecileri telaşlandırır ama her vakti gelmiş düşünce gibi onu da durdurmak mümkün değildir, anayasada yerini alır: Egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir!"

(Turgut Özakman, Şu Çılgın Türkler)

Yukarıdaki anlatıma göre aşağıdakilerden hangisi hatalı olur?

- A) Meclis Anadolu'daki etkinliğini artırmıştır.
- B) Zafer ulusal ve uluslararası alanda yankı uyandırmıştır.
- C) Milli egemenlik ilkesi güçlenmiştir.
- D) Halkın desteğini alan ordu taarruz gücüne ulaşmıştır.

8. Birinci İnönü Savaşı'nın bazı sonuçları aşağıda verilmiştir.

I	Düzenli orduya katılım artmıştır.
II	Teşkilat-ı Esasiye kabul edilmiştir.
III	Rusya ve Afganistan ile anlaşmalar imzalanmıştır.

Verilen sonuçlar "siyasi- askeri ve hukuki" alanlar ile eşleştirilirse hangi seçenek doğru olur?

	I.	II.	III.
A)	Siyasi	Askeri	Hukuki
B)	Askeri	Siyasi	Hukuki
C)	Askeri	Hukuki	Siyasi
D)	Hukuki	Siyasi	Askeri

9.

"Millî iradeye dayanarak Türkiye'nin mukadderatını elinde tutan meşru ve müstakil tek hakim kuvvet, Ankara'daki Türkiye Büyük Millet Meclisi'dir. Türkiye ile ilgili bütün meselelerin çözümünde ve her türlü dış ilişkilerde başvurulacak tek yer, yalnız bu Meclis'in hükümetidir. İstanbul'daki herhangi bir heyetin, hiçbir bakımdan meşru ve hukuki bir durumu yoktur. Bundan dolayı, böyle bir heyetin kendine hükümet adını vermiş olması, milletin hayatı ile ilgili konularda dışarıya karşı kendini muhatap göstermesi uygun görülmez..."

Londra Konferansı'ı öncesi gelişen olaylarla ilgili Mustafa Kemal Nutuk'ta yukarıdaki açıklamalara yer vermiştir.

Mustafa Kemal bu açıklaması ile aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?

- A) Türk milletinin tek ve gerçek temsilcisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğunu.
- B) İstanbul Hükümeti'nin İtilaf Devletleri ile işbirliği yapmasının hukuken uygun olduğunu.
- C) İstanbul Hükümeti ile uzlaşma sağlanabileceğini.
- D) Türk halkını ilgilendiren durumlarda İstanbul Hükümeti'nin de görüşünün alınması gerektiğini.

10. Londra Konferansı'nda Sevr Anlaşması'nı kabul ettiremeyen İngilizler, konferansı uzatarak Yunan ordusuna yeni bir taarruz hazırlığı için zaman kazandırdılar. Ardından da Anadolu'nun direncini kırmak için Yunan ordularını birkaç koldan harekete geçirdiler. Ancak İngiliz desteğiyle hareket eden Yunanlılar, İnönü'de ikinci kez aynı sarsılmaz irade ve inançla karşılaştılar. İlerleyemeyen Yunan kuvvetleri geri çekilmek zorunda kaldılar. Yunan ordusunu takip eden Türk kuvvetleri düşmana önemli kayıplar verdi.

Verilen açıklamaya göre hangisine ulaşamaz?

- A) Konferans İngilizlerin beklentisini karşılamamıştır.
- B) Türk ordusu savunma savaşı yapmıştır.
- C) İngilizlerin Anadolu'yu işgal planları devam etmektedir.
- D) Yunan kuvvetleri sayıca üstün durumdadır.

11. Yeni Türk devleti Birinci İnönü başarısının heyecanıyla 20 Ocak 1921 tarihinde Teşkilat-ı Esasiye'yi kabul etti. Anayasanın önemli bazı maddeleri aşağıdaki gibidir.

- I. Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir.
- II. Yürütme kuvveti ve yasama yetkisi Büyük Millet Meclisi'nde toplanır.
- III. Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare edilir ve hükümeti "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti" adını taşır.
- IV. Büyük Millet Meclisi iller halkınca seçilmiş üyelerden oluşur.

Yukarıdaki anayasa maddelerine göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. Madde Milli Egemenlik kavramına hukuki dayanak oluşturur.
- B) II. Madde ile güçler birliği ilkesini benimsemiştir.
- C) III. Madde ile yeni kurulan devletin adı açıklanmıştır.
- D) IV. madde ile meclis hükümeti sisteminden bahsedilmiştir.

12. "I. İnönü Zaferi'nden sonra muhtemel Yunan taarruzuna karşı Türk Genelkurmayı bazı tedbirler aldı. İnönü mevzilerinin kuvvetlendirilmesine başlanılmış, tümenlerin derlenip toparlanması işlerine hemen girişilmişti. Yeni silah altına alınanlar kısa süreli bir eğitimden sonra Batı Cephesi'ndeki tümenlere gönderiliyor, tümenlerdeki boşlukların doldurulmasına çalışılıyordu. Yeni yeni bölükler ve taburlar kuruluyor, hücum bölükleri hücum taburları haline getiriliyordu. Bu arada Ermenileri yenerek Doğu sınırlarındaki tehlikeyi uzaklaştırmış olan Doğu Ordusundan getirilen bazı birliklerle cephe boşlukları dolduruldu, hafif ve ağır makineli tüfeklerle birliklerin seri ateşli silah ihtiyacı giderilmeye çalışıldı."
(Alptekin Müderrisoğlu, Kurtuluş Savaşının Mali Kaynakları)

Buna göre Yunanlılara karşı hangi alanda alınan tedbirlerden bahsedilmektedir?

- A) Siyasi
- B) Ekonomik
- C) Askeri
- D) Hukuki

13. İtilaf devletleri Sevr'i TBMM'ye kabul ettirebilmek için Yunanlıları harekete geçirmişlerdir. Yunanlılar başarısız olunca Londra konferansını toplayarak TBMM'yi de davet etmişlerdir. Konferansta uzlaşma sağlanamayınca yeniden destek verdikleri Yunanlıları harekete geçirmişlerdir.

Buna göre İtilaf devletlerinin politikasını yansıtan en genel ifade hangisidir?

- A) İtilaf Devletleri Yunanlılara güvenmektedir.
- B) Sevr'i kabul ettirebilmek için askeri ve diplomatik yöntemlere başvurmışlardır.
- C) Savaşarak Sevr'i kabul ettiremeyeceklerini anlamışlardır.
- D) İngiltere ve Yunanistan'ın çıkarları ortaktır.

14. "Kumandan Bey, köye efeler gelir ikram ederiz. Koyun getiririz beğenmezler, hindi isterler. Kaz veririz tavuk isterler. Her dediklerini yaparız, gene de kıymet bilmezler..."

Yukarıdaki ifadede Kuvayımillîye'nin kaldırılma gerekçelerinden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Dağınık ve düzensiz olmaları.
- B) Halkı rahatsız edecek bazı davranışlarda bulunmaları.
- C) Belli bir merkezden emir almamaları.
- D) Düşmanı tamamen durduracak güçten yoksun olmaları.

15. II. İnönü Zaferi'nin ardından;

İtalya işgal bölgelerinden çekilmeye başladı.
Fransızlar Zonguldak'taki birliklerini geri çekti.
İngilizlerin Yunanlılara olan güveni sarsıldı.

İtilaf Devletleri'nin Anadolu'yu işgal planlarıyla ilgili;

- I. Aralarında görüş ayrılıkları oluşmuştur,
- II. Fransa'nın Anadolu politikasında değişim vardır,
- III. İngilizler Yunanlıları daha fazla destekleyeceklerdir,

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A)I-II B)II-III
C) I-III D)I-II-III

16. Batı Cephesi'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden;

- I. I.İnönü Zaferi,
- II. II.İnönü zaferi,
- III. İstiklal Marşının kabulü,
- IV. İsmet Beyin generalliğe terfisi,

hangilerinin Milli Mücadele'nin başarıya ulaşacağına olan inancı ve halkın moralini artırdığı söylenebilir?

- A)I-II-IV B)II-III-IV
C)I-II-III D)I-II

17. İşgalci devletler Yunanlıları destekleyerek Sevr anlaşmasını Türk milletine kabul ettirebileceklerini zannettiler. Ancak bunun o kadar kolay olmadığını, milletimizin diz çökmeyeceğini I. İnönü zaferi ile gördüler. Askeri güç kullanarak amaçlarına ulaşamayacaklarını anladılar, diplomatik taktiklere başvurdular.

I.İnönü Zaferi'nden sonra yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi bu yargıyı desteklemektedir?

- A) Rusya ile Moskova Anlaşması'nın imzalanması.
B) Londra Konferansı'na TBMM'nin davet edilmesi.
C) Teşkilat-ı Esasiye'nin kabul edilmesi.
D) Türk Afgan dostluk anlaşmasının imzalanması.

18. II. İnönü Savaşı öncesi taarruza geçen Yunan kuvvetleri ve tarruzu karşılayan Türk kuvvetlerinin sayıca durumları şöyledir:

Güçler	Tüfek	Ağır Mak. Tüfek	Hafif Mak. Tüfek	Kılıç	Top
Türk	30.108	325	55	4435	102
Yunan	41.150	720	3134	2000	220

(Alptekin Müderrisoğlu,Kurtuluş Savaşının Mali Kaynakları)

Tablodaki bilgilere göre;

- I. Türk gücü sadece kılıç sayısında üstündür,
- II. Yunan gücünde ağır makinalı tüfek sayısı Türk gücünün iki katından fazladır,
- III. Türk kuvvetleri Yunan kuvvetlerini durdurmayı başarmıştır,

hangilerine ulaşılabilir?

- A)I-II B)II-III
C)I-III D)I-II-III

19.

Türk-Afgan Dostluk Anlaşması: Taraflar emperyalist devletler tarafından herhangi birine yapılmış saldırıyı kendilerine yapılmış sayarak elindeki bütün imkanlarla yardıma koşmayı kabul ederler.

Moskova Anlaşması: Bir tarafın kabul etmediği bir anlaşmayı diğeri de tanımayacaktır.

Yukarıdaki anlaşma maddelerinin ortak yönüyle ilgili;

- I. Her iki anlaşmada, taraf devletler dış politikada ortak hareket etmeyi kararlaştırmıştır,
- II. Günümüzde hala geçerlidirler,
- III. Sevr'in geçersiz olduğunu belgeleyen maddelerdir,

hangileri söylenebilir?

- A)Yalnız I B)I-II
C)II-III D)I-III

20.

“ ...Siz orada yalnız düşmanı değil milletin makus talihini de yendiniz...”

Mustafa Kemal II. İnönü Zaferi'nin ardından İsmet Bey'e çektiği yukarıdaki telgrafla neyi vurgulamak istemiştir?

- A) İsmet Bey'in askeri becerisini.
B) Milli mücadelenin sona erdiğini.
C) Zaferin büyüklüğü ve önemini
D) Yunanlıların savunma durumuna geçtiğini.

CEVAPLAR

1	D	11	D
2	C	12	C
3	A	13	B
4	A	14	B
5	B	15	A
6	D	16	C
7	D	17	B
8	C	18	A
9	A	19	A
10	D	20	C

ÖNEMLİ HATIRLATMA:
UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİ
KAPSAMINDA EBA VEYA
WHATSAPP PLATFORMLARINDA
PAYLAŞIMA AÇIKTIR.
TİCARİ AMAÇLI KULLANILAMAZ.